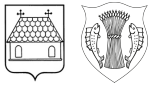

Sammanträdestid	3.11.2022 kl. 18:00 - 20:00	
Sammanträdesplats	Lumparlands kommunkansli	
Medlemmar	Robert Williams, ordförande Joakim Sjögren, vice ordförande Gun Holmström, frånvarande Gun Nordqvist-Alm, frånvarande Ronny Roos, frånvarande Tiina Uotinen, frånvarande Majvor Blomqvist, personlig ersättare för Gun Nordqvist-Alm	
Övriga närvarande	Kenneth Rosenberg-Brunila, teknisk chef Roger Andersson, kommunstyrelsens representant, frånvarande Jana Eriksson, kommunstyrelsens ordförande, frånvarande Julia Lindfors, kommundirektör, frånvarande	
Föredragande	Kenneth Rosenberg-Brunila, teknisk chef	
Ärenden	§84-§96	
Undertecknande av protokollet		
	Robert Williams Ordförande	Kenneth Rosenberg-Brunila Protokollförare
Protokolljustering	Lumparland, 03.11.2022, kl. 20:15	
	Majvor Blomqvist	Joakim Sjögren

Kallelse utfärdad den 27.10.2022 .

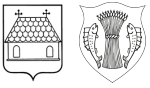
Denna möteskallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens nätplats www.lemland.ax den 27.10.2022 . Protokollet finns till påseende från den 7.11.2022 på kommunens elektroniska anslagstavla.

Ordförande Robert Williams

Kenneth Rosenberg-Brunila, teknisk chef

Intygar

Kenneth Rosenberg-Brunila, teknisk chef

Ärenden som behandlats

- § 84 Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsföret
- §85 Val av protokolljusterare
- §86 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- §87 Delgivningar
- §88 Plan för renovering av Sveagården
- §89 Medborgarinitiativ: Rastgård för hundar och utplacering av papperskorgar i Söderby
- §90 Begäran om utsättande av hundlatriner i Söderby
- §91 Förslag till byte av mark i Björkudden
- §92 Vägbelysning, elsparåtgärder i Lemland och Lumparland
- §93 Utlåtande över trafikförsörjningsprogram för Åland 2023-2026
- §94 Ansökan om att bli befriad från kostnader härrörande vattenläckage
- §95 Ansökan om att bli befriad från kostnader härrörande vattenläckage
- §96 Vattenanslutning till fastigheten Långnäs skärgårdshamnen,

För närmare information om besluten i detta protokoll, kontakta teknisk chef Kenneth Rosenberg-Brunila per telefon +358 (0)18 349 433, eller e-post kenneth.rosenberg-brunila@lemland.ax.

Konstaterande av sammanträdets laglighet och beslutsförhet

§ 84 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Kallelsen är tillkännagiven på kommunens elektroniska anslagstavla och utdelad den 27.10.2022. Nämnden är beslutför då minst hälften av ledamöterna (eller deras ersättare) är närvarande.

Beslut Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Val av protokolljusterare

§ 85 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Bland de närvarande ledamöterna (ej ordföranden) samt deras ersättare väljs två protokolljusterare. Nämnden besluter också om tidpunkten då protokolljusteringen äger rum.

Beslut Till protokolljusterare utsågs Joakim Sjögren och Majvor Blomqvist. Protokollet justeras efter avslutat sammanträde.

Godkännande och komplettering av föredragningslistan

§ 86 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Nämnden godkänner föredragningslistan med paragraferna 84-95/2022.

Tekniska chefens förslag

Föredragningslistan föreslås kompletteras med ytterligare ett ärende,

§96/2022, Vattenanslutning till fastigheten Långnäs Skärdgårdshamnen

Beslut Föredragningslistan godkändes som den förelåg.

Tekniska nämnden besluter enhälligt komplettera föredragningslistan med,
§96 Vatten anslutning till fastigheten Långnäs Skärgårdshamnen

Delgivningar

§ 87 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Tekniska chefens tjänsteinnehavarbeslut,

- §71, 21.9.2022, Privatvägsbidrag för Lundsvägen 2022
- §72, 23.9.2022, Färdigställande av GC-bana Lemlands branddepå - Lelökgränd
- §73, 23.9.2022, Privatvägsbidrag Rådjursgränd 2021
- §74, 27.9.2022, Tillstånd till borring under väg
- §75, 29.9.2022, Ålands Telefon söker tillstånd för nedläggning av 35mm fiberductslang
- §76, 29.9.2022, Grävning Lembötevägen
- §77, 29.9.2022, Daghemmet Saltkråkan - Kiosk och köksö
- §78, 27.10.2022, Beslut om skrotning av blå Opel
- §79, 27.10.2022, Beslut om skrotning av grön Skoda
- §80, 27.10.2022, Beslut om skrotning av vit Volvo
- §81, 27.10.2022, Beslut om skrotning av grå Mazda
- §82, 01.11.2022, Kundandmärkning på vatten och avlopps fakturan
- §83, 01.11.2022, Upphandling Kanalrengöring och OVK
- §67, 11.8.2022, Vatten-, och avloppsanslutning till fastigheten 417-407-7-4, Ludvigsdal, Hellestorp. *Korrigerad*

Kommunteknikerns tjänsteinnehavarbeslut,

- §5, 15.9.2022, Vattenanslutning till fastigheten Strandro 438-407-1-54, Lökhomsvägen
- §9, 24.10.202, Vattenanslutning till fastigheten Hägnaden 417-418-3-52
- 13.09.2022, Avloppsanslutning till fastighet Solberget 417-409-3-32, Strandstigen 15
- 29.09.2022, Vattenanslutning till fastighet 417-404-4-49, Hasselbacka, Flak
- 14.10.2022, Vattenanslutning till fastighet 417-410-2-139, Högvalla, Lemböte
- 17.10.2022, Vatten-, och avloppsanslutning till fastighet 417-408-1-126-M606, Rådjursgränd 40, Granö
- 31.10.2022, Vattenanslutning till fastighet 417-412-4-107, Katjoviksvägen

Beslut Tekniska nämnden omfattar besluten till kännedom

Plan för renovering av Sveagården

Dnr. LE/220/2021

Beslutshistorik

Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 16.6.2022 § 52

ÄN 22 §

27.04.2021

Sveagårdens renovering bör påbörjas enligt planering. De akuta behoven bör tas itu med omgående då äldreomsorgsnämnden bildat sig en uppfattning om att en grundlig renovering/utbyggnad kan ta lång tid att förverkliga.

Tekniska nämnden bör göra upp en planering för ombyggnad av nio badrum på Sveagården. Dessa kan vid behov förverkligas etappvis om några badrum per år.

En entreprenör bör tillsättas för mindre upprustning av trädgården så att asfalterad rundgång och boulebana ingår i planen jämte växtlighet och gärna staket.

Ett rum bör förses med möjlighet till nedkylning så att de äldre kan söka sig dit under sommarens värmeböljor.

Även interiörerna bör förbättras genom ny golvmatta och ny färgsättning av innerväggarna.

Sociala sektorn och tekniska sektorn har gemensamt gjort upp en slutrapport från 3.6.2019 där ovanstående behov omnämns och således bör planeras för. Pengar kan tas från donationsfonden.

Dessa akuta behov av renovering bör planeras att förverkligas genom upphandling och anlita av entreprenörer. En kostnads kalkyl bör tas fram för att avgöra vika kostnader som faller under tekniska sektorn och vilka medel som kan anhållas om via donationsfonden.

Arbetsgruppens slutrapport 030619 samt tillhörande protokoll bifogas ärendet.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden lyfter på detta sätt de mest akuta behoven av renovering av Sveagården inför kommunstyrelsen så att tekniska sektorn kan få i uppdrag att planera för dem.

BESLUT:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget.

KS 131 §

21.06.2021

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till tekniska nämnden för att uppgöra ett förslag till prioriteringsordning, tidsplan och kostnads kalkyl för de av äldreomsorgsnämnden föreslagna åtgärderna. Därefter kan kommunstyrelsen ta ställning till olika åtgärder i anslutning till användning av medel från Donationsfonden för äldreomsorgen i Lemland alternativt förslag till anslag i Budget 2022.

BESLUT:

Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att omfatta kommundirektörens förslag.

TN 54 §

26.08.2021

Tekniska chefens förslag:

Tekniska nämnden bekantar sig med underlagsmaterialet för att till nästa möte ta fram ett verkställighetsplan samt begära erforderliga tilläggsmedel till budget 2022.

BESLUT:

Tekniska nämnden beslutar omfatta tekniska chefens förslag samt noterar att äldrerådet bör ges tillfälle att yttra sig i frågan.

TN 78 §

05.10.2021

Tekniska nämnden har inbjudits av Äldreomsorgsnämnden den 12 oktober 2021 till ett informations- och diskussionstillfälle på Sveagården gällande verksamheten samt de gemensamma målen inför budgetbehandlingen. Efter mötet kommer tekniska nämnden ta fram ett verkställighetsplan samt begära erforderliga tilläggsmedel till budget 2022.

T.f.tekniska chefens förslag:

Tekniska nämnden påbörjar efter mötet arbetet med att ta fram ett verkställighetsplan samt begära erforderliga tilläggsmedel till budget 2022.

BESLUT:

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta t.f. tekniska chefens förslag

och önskar att även äldrerådet bjuds in vid informations- och diskussionsmötet.

TN 93 §

11.11.2021

T.f. tekniska chefen samt representanter från TN har deltagit i informations- och diskussionstillfälle på Sveagården den 12 oktober 2021. Under tillfället diskuterades renoveringsbehovet av badrummen för de boende. Behovet att få badrummen mer funktionsanpassade för personal och boende är stort och behovet upplevs akut. P.g.a. bristande personalresurser och den höga arbetsbelastningen på tekniska kansliet finns i nuläget ingen möjlighet att påbörja en utredning av kostnader och uppgöra en tidsplan av förverkligandet.

T.f. tekniska chefens förslag:

Tekniska nämnden bordlägger ärendet till näst på följande möte för att då följa upp den ansträngda arbetssituationen på tekniska kansliet och möjligheten att fortsätta arbetet med ärendet.

BESLUT:

Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta t.f. tekniska chefens förslag.

TN 7 §

18.01.2022

Tekniska chefens förslag:

Tekniska nämnden återremitterar ärendet till följande möte för att nytillträdd teknisk chef skall hinna kunna skapa sig en uppfattning om status på ärendet.

BESLUT:

Nämnden omfattade tekniska chefens förslag.

TN 34 §

14.04.2022

Tekniska chefen har besökt Kapellhagen för att bilda sig en uppfattning om till vilken omfattning renoveringen av badrummen skall ske, samt vilka beaktande som bör göras för att badrummet skall vara anpassat för den verksamhet som bedrivs idag, dels eventuella framtida behov som redan nu kan beaktas, på kommunens ESB. Det kan konstateras att det är fråga om en grundrenovering, samt flytt av avlopp för att bättre tillgodose personalens arbetsmiljö, samt de boendes trivsel.

Den 07.03.2022 hölls ett möte med äldreomsorgschef Cecilia Dahlström, ekonomichef Jennica Martelin, kommundirektör Julia Lindfors och teknisk chef Kenneth Rosenberg-

Brunila. Under mötet framkom att kommunen har möjlighet att erbjuda platser för uthyrning på ESB Sveagården till Kommunernas Socialtjänst (KST). Vid tidpunkten för mötet fanns 2 lediga platser på ESB Sveagården varav den ena skulle kunna bjudas ut till KST. Vilken typ av klient som kan erbjudas plats beror på kvaliteten på badrummen.

Totalt är 9 badrum på ESB Sveagården i behov av renovering, varav det i dagsläget finns möjlighet att renovera 2 stycken. Inga medel finns upptagna i tekniska sektorns budget för ändamålet.

Tekniska chefen kan vid besök på Sveagården konstatera att badrummen är i sådant skick att en renovering ur fastighetsförvaltningens synpunkt är nödvändig för att säkerställa fastighetens värde över tid.

Genom en förändrad planlösning i badrummen förbättras arbetsmiljön för personalen. En bättre arbetsmiljö med möjlighet att använda hjälpmedel i badrummen på ett ändamålsenligt sätt är i slutändan kvalitetshöjande för klienterna, och reducerar risken för belastningsskador på personalen. Med en förändrad planlösning i badrummen förbättras klienternas förutsättningar att vara självständiga, vilket på längre sikt stärker deras välmående och integritet. Klienter som är mer självständiga leder till att personalens arbetstid kan användas mer konstruktivt.

Tekniska chefens förslag:

Tekniska chefen kan konstatera att renovering av badrummen är nödvändig och innebär på sikt även en kostnadseffektivisering av verksamheten.

För att inte belasta kommunens redan ansträngda ekonomi, bör en plan ut bearbetas där kostnaderna sprids över tid.

En projekttid på 5 år för renovering av badrummen anses skälig. En renoveringstakt på 5 år anses inte heller riskera byggnadens skick.

På basen av utfallet av kostnaderna för renovering av ett badrum på ESB Kapellhagen i januari 2021, föreslår tekniska chefen att tekniska nämnden delger Kommunstyrelsen behovet om att starta renoveringen utan att medel finns upptagna i budget. Tekniska nämnden äskar således om 25 000 euro i tilläggsmedel för att under 2022 renovera 2 badrum på ESB Sveagården,

Vidare föreslår tekniska chefen att tekniska nämnden, för att fastställa en renoveringsplan av badrummen på ESB Sveagården, upptar medel för renovering av 2 badrum i budget för 2023 samt ytterligare 2 badrum per år i ekonomiplan för 2024-2025.

Projektet med att renovera badrum, harmoniseras om möjligt med

badrumsrenoveringen på ESB Kapellhagen, vilket behandlas separat i ärende LE/378/2021.

Tekniska nämnden delger status på ärendet till äldreomsorgsnämnden som information.

BESLUT:

Tekniska nämnden omfattar tekniska chefs förslag, med tillägget att även äldrerådet delges status på ärendet.

KS 88 §

9.5.2022

Redan sommaren 2019 konstaterades behovet av att påbörja badrumsrenoveringar på Sveagården i samråd mellan dåvarande socialchefen och tekniska chefen. Sedan har frågan inte fått prioritet till följd av bland annat verksamhetsförändringar, personalbyte och coronapandemin. I slutet av 2021 gjorde äldreomsorgsnämnden och tekniska nämnden ett gemensamt besök på Sveagården för att se över behoven både ur äldreomsorgens och tekniska sektorns perspektiv. Resultatet från besöket hann dock inte färdigställas för att tas med i budget 2022, även om behovet var klarlagt redan före det.

Tilläggsmedel ska, enligt verkställighetsdirektiven för budget 2022, beviljas restriktivt och endast för oförutsedda och absolut nödvändiga ändamål som anslagsansvarig inte har kunnat förutse vid uppgörande av budgeten.

Kommunens ekonomi bjuder inte egentligen in till kostnadsökningar och planen för en ekonomi i balans till år 2024 bygger bland annat på att investeringarna hålls på en mycket begränsad nivå. Det är dock inte rationellt att skjuta på nödvändiga underhållsinvesteringar, som på sikt kommer kosta kommunen mer att skjuta upp än att förverkliga trots det ekonomiskt ansträngda läget. Renoveringsprojektet är tämligen långt och förväntas pågå under 5 år, för att sprida ut kostnaderna under fler år samt för att möjliggöra att renovering utförs i samband med att lägenheterna inte är uthyrda. Det är en smidig lösning för kommunen och bedöms ge minst negativ påverkan på boendemiljön för de boende på Sveagården och arbetsmiljön för personalen. Det finns därmed starka skäl för att tilläggsmedel ska beviljas redan under 2022.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att **föreslå för fullmäktige** att bevilja tekniska nämnden tilläggsmedel i investeringsbudgeten för år 2022 om 25 000 euro för renovering av två badrum på ESB Sveagården.

Kommunstyrelsen beslutar vidare **föreslår för fullmäktige** att anteckna sig till kännedom

att tekniska nämnden även har för avsikt att äska om medel för renovering av två badrum i budget för 2023 samt ytterligare två badrum per år i ekonomiplanen för 2024-2025.

BESLUT:

Ärendet återremitteras till tekniska nämnden för förslag till omdisponering av medel i investeringsbudgeten.

16.6.2022

Kommunstyrelsen har den 9.5.2022 behandlat tekniska nämndens äskande om tilläggsmedel för att förverkliga renoveringen av 2 stycken badrum på ESB Sveagården under 2022.

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet till tekniska nämnden för förslag till omdisponering av medel i investeringsbudgeten.

Tekniska chefen konstaterar att en omdisponering av medel eventuellt är möjlig från projekt P-310, Lembötevägen ytbeläggning. Inkomna anbud för ytbeläggningen var under budget, men projektet är ännu inte färdigställt och ackumulerat utfall således inte sammanställt. En omdisponering baserad på verkliga ackumulerat utfall kan tidigast behandlas på tekniska nämndens möte i augusti.

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår, i och med att ett ackumulerat utfall ej är sammanställt för P310, att bordlägga ärendet till tekniska nämndens nästa möte i augusti för vidare behandling.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

§ 88 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

I budgetarbetet för 2023 har tekniska nämnden äskats om pengar i investeringsanslag för att renovera badrum på Sveagården enligt framtagna plan.

Att i nuläget äska om omfördelning av medel för att påbörja renoveringar under 2022, är i praktiken inte möjlig.

Även om medel skulle beviljas finns ingen rimlig möjlighet att renoveringen hinner upphandlas, utföras och faktureras under budgetåret.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden beslutar avvakta budgetbehandlingen och verkställa projektet i enlighet med eventuella beviljade medel i 2023 investeringsbudget.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Medborgarinitiativ: Rastgård för hundar och utplacering av papperskorgar i Söderby

Dnr. LE/452/2022

Beslutshistorik

Kommunstyrelsen 29.8.2022 § 142

Ett medborgarinitiativ har inkommit till kommunen 22.8.2022. I medborgarinitiativet föreslås att kommunen ställer i ordning en hundrastgård i Söderby samt att papperskorgar placeras ut i centrala Söderby.

Ett snarlikt medborgarinitiativ om anläggande av en hundrastgård behandlades under 2019 (ärende LE/373/2019). Kommunstyrelsen har i det ärendet, genom § 201/9.9.2019, beslutat att inte anlägga en hundrastgård i kommunens regi med motivering om det ekonomiska läget och att det är fråga om en frivillig verksamhet. Kommunstyrelsen har dock samtidigt meddelat den tidigare initiativtagaren att kommunen kan tänka sig att gå vidare med ett tidsbundet arrendeavtal där en förening ges möjlighet att disponera ett angivet avgränsat område i Bengtsböle för att anlägga en hundrastgård i föreningens regi. Initiativets första undertecknare uppmanades att kontakta kommunen för att upparbeta ett sådant arrendeavtal. Något arrendeavtal har dock inte ingåtts.

I beredningen av det tidigare initiativet har dåvarande teknisk chef konstaterat att initiativet till en hundrastgård är beundransvärt, men ställer sig samtidigt frågande till behovet och nyttjandet av en sådan. För de centralt boende i Lemlands kommun finns fortfarande väldigt goda möjligheter att rasta sina hundar i det fria, i natur och skog. Hundrastgårdar är trots allt något som främst existerar i städer där tillgången till naturliga grönytor är begränsad. Att Lemlands kommun skulle stå för uppförandet av en hundrastgård känns inte som ett ekonomiskt försvarbart beslut med dagens pressade ekonomiska läge. Det kan också noteras att avseende papperskorgar har tekniska nämnden nyligen behandlat ett snarlikt initiativ 16.6.2022. Ärendet är inte slutbehandlat och det är därför ändamålsenligt att till denna del behandla frågan om papperskorgar i anslutning till det tidigare initiativet (ärende LE/245/2022).

Bilagor Medborgarinitiativ, rastgård för hundar och papperskorgar för hundbajs och för vanliga små sopor!

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar att remittera ärendet till tekniska nämnden för att utreda om den tidigare tilltänkta platsen även fortsättningsvis är aktuell för en möjlig placering av en hundrastgård eller om det finns andra lämpliga platser för ändamålet. I händelse av att tekniska nämnden finner och meddelar en lämplig plats för placering av en

hundrastgård kan kommunen erbjuda en förening att genom arrendeavtal få möjlighet att disponera ett angivet avgränsat område för att anlägga en hundrastgård i föreningens regi.

Kommunstyrelsen beslutar vidare att initiativet till den del som det berör en önskan om papperskorgar i centrala Söderby hanteras gemensamt under ärende LE/245/2022. Tekniska nämnden delges detta för kännedom och vidare behandling av de två aktuella initiativen i denna fråga.

Beslut Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att omfatta kommundirektörens förslag.

§ 89 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Ett medborgarinitiativ har genom kommunens e-tjänster lämnats in, med en begäran om uppförande om dels anläggande av en hundrastgård samt utsättande av papperskorgar i centrala Söderby.

I ärende LE/373/2019 behandlades ett snarlikt ärende om uppförande av en hundrastgård. I det ärendet skulle en, för ändamålet, bildad förening åta sig att sköta det löpande underhållet av rastgården.

Dåvarande teknisk chef hade gjort ett gediget arbete med att undersöka hur andra orter gjort för att få ett grepp om vad en hundrastgård kräver.

Hen kunde konstatera att ett rekommenderat mått på en hundrastgård är 20x25 meter, finnas möjlighet för hundägare att sitta, papperskorg finnas tillgänglig och god belysning ombesörjas. Detta enligt Halmstad kommuns projekteringsstandard.

Malmö gatukontor angav att ett 1,2 meter högt stängsel bör anläggas och att gräs är att föredra som underlag. Inslag av träd och buskar för att erbjuda svlaka är önskvärt. En hundrastgård bör vara centralt belagd för att möjliggöra för alla att besöka den.

Dåvarande teknisk chef föreslog följande fastigheter som möjliga platser för anläggande av en hundrastgård,

- Fastigheten 417-418-5-25, Nybondas. Väster om Flea market (gamla Söderby livs) Saknade färdig elanslutning Avskild men ändå relativt lättillgänglig via GC-vägen Kuperad tomt utan några direkt lämpliga ytor
- Fastigheten 417-401-1-50, Bengtsböleskiftet. Vid Bengtsböle IPEI kan nyttjas från elanslutning för Bengtsböle IP Avskild men ändå lättillgänglig Plana ytor som uppfyller rekommenderade minimiått går lätt att ordna.

Det konstaterades 2019 att området vid Bengtsböle IP framstod som det mest förnuftiga. Dåvarande tekniska chefen sammanställde följande lista på åtgärder för förverkligande,

- Minst 1,2 meter högt staket med grindar omgärdar en yta på ca 20x25 meter, detta

innebär ca 90 meter staket plus grindar.

- Bänkar för hundägare, 2 stycken.
- Sådd av gräs över ytan. Matjord + gräsfrö + arbete.
- God belysning. Som förslag en rejäl stolpe i mitten av området.
- Sopkorg.

Den uppskattade totalsumman för projektet 2019 uppgick till 12 000€.

Dåvarande tekniska chefen framhöll att initiativet till en hundrastgård var beundransvärt, men hen ställde sig samtidigt frågande till behovet och det långsiktiga nyttjandet av en sådan.

För de centralt boende i Söderbyområdet finns goda möjligheter att rasta sina hundar i det fria, i natur och skog. Hundrastgårdar konstaterades vara något som främst förekom i städer där tillgången till naturliga grönytor är begränsade.

De enda hundrastgårdar som 2019 fanns på Åland var i Mariehamn och Godby.

En risk som lyftes fram vid beredning 2019, var att rastgården skulle nyttjas flitigt några år, för att med tiden blir mer och mer sällsynt besökt. Dåvarande tekniska chefen gjorde referens till andra ideella föreningar där det var svårt att få fram frivillig arbetskraft att sköta om områden, utföra talkoarbeten etc. Som exempel gavs hundrastgården Bästis i Mariehamn som 2012 hade 55 medlemmar och 2016 20 medlemmar. (Källa: Nya Åland, 25.2.2016)

Nuvarande tekniska chefen kan konstatera att det i dagsläget fortsatt finns möjlighet att utarrendera ett markområde på någon av de ovan nämnda fastigheterna till en förening för uppförande av en hundrastgård. Vidare kan det konstateras att kostnaden för att anlägga en hundrastgård idag troligen är högre än de 12 000€ som ett eventuellt uppförande uppskattades till 2019.

Kommunen har som mål en ekonomi i balans 2024.

Nuvarande teknisk chef har rågrågat Finströms kommun huruvuda hundrastgården i Godby idag används. Avtal ingicks med föreningen för arrende februari 2025. Sedan dess har Finströms kommun på deras bekostnad flyttat rastgården en gång.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att kommunen arrenderar ut ett lämpligt område, förslagsvis inom något av de två ovanstående fastigheterna, till en förening som bildats för att uppföra och driva en hundrastgård.

Arrendet görs lämpligen tidbegränsat med möjlighet till förlängning från båda parter, samt med en klausul om att vid föreningens upplösning eller om skötseln av parken försummas så återgår marken, samt därtill existerande detaljer (staket, lampor o. dyl) till kommunens ägo.

Kommunen kan även låta föreningen nyttja eventuell kommunal elanslutning i närområdet för belysning.

Om arrendeavtal ingås, bör platsen för rastgården i detalj diskuteras för att undvika framtida flytt av en eventuell rastgård.

- Beslut** Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.
- Bilagor** Medborgarinitiativ, rastgård för hundar och papperskorgar för hundbajs och för vanliga små sopor!

MEDBORGARINITATIV

Dokumentid 1552
Sida 1 a 19

Uppgiftslämnare

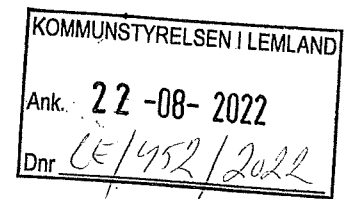
Identifierad uppgiftslämnare

Tidpunkt för identifiering

2022-08-21 09:18:01

Uppgiftslämnarens personnummer

Uppgiftslämnarens e-postadress

Kontaktuppgifter

Namn

Telefon

Adress

Postanstalt
22610 Lemland

Hemkommun
Lemland

Förslag

Förslag

Rastgård för hundar och papperskorgar för hundbajs och för vanliga små sopor!

Motivering

Motivering

De in kom ett medborgarinitiativ 2019 om önskemål om en rastgård för hundar!

Men de blev nerlagt från kommunens sida!

De finns väldigt många hundar i kommunen och många rastas i centrala söderby!

De finns hundägare som börjat använda Söderhagen som rastgård för att hundarna ska få springa av sig!

I Godby finns/fanns de en rastgård som kommunen står för marken men att de behövde bilda en förening för att finansiera staketet runt rastgården och själva underhålla skötsel av rastgården!

Har kommunen någon lämplig plats för detta ända mål!

De ska inte va en grusplan utan lite träd och buskar.

Och papperskorgar behövs verkligen placeras ut i centrala söderby!

Begäran om utsättande av hundlatriner i Söderby

Dnr. LE/245/2022

Beslutshistorik

§ 48 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 16.6.2022

Den 26 april 2022 inkom till kommunen en önskan om att det placeras ut fler papperskorgar med lock (hundlatriner) på följande platser,

- Runt dagisarna i Söderby
- Bengtsböle området
- Mejerigränd
- Ressumvägen

Områdena ansågs av kommuninvånaren vara tätt bebodda med många människor och hundar i rörelse.

Enligt kommunallagen 1997:73 för landskapet Åland, §31 skall kommunfullmäktige ge kommunmedlemmarna och dem som utnyttjar kommunens tjänster möjligheter att delta i och påverka kommunens verksamhet. Kommunerna kan främja möjligheten att delta och skall ge kommunmedlemmarna vägledning då de tar egna initiativ.

Enligt kommunallagen 1997:73 för landskapet Åland §32 har kommunmedlemmarna rätt att komma med initiativ till kommunen i frågor gällande kommunens verksamhet. Initiativtagaren skall informeras om de åtgärder som vidtagits med anledning av ett initiativ.

Kommunstyrelsen skall minst en gång om året underrätta fullmäktige om de initiativ som har tagits i frågor som hör till fullmäktiges behörighetsområde och om de åtgärder som har vidtagits med anledning av initiativen.

Lemlands kommuns förvaltningsstadga §110 Kommunmedlemmars initiativ behandlar hur kommunen skall behandla kommunmedlemmars initiativ i frågor som gäller kommunens verksamhet.

Enligt Lemlands kommuns renhållningsplan, godkänd 13.1.2016 av kommunfullmäktige, skall det brännbara avfallet hållas så fritt från organiskt avfall som möjligt. I kommuns återvinningsstationer finns inte kärl för kompostavfall i dagsläget.

Lemlands kommun har som verksamhetsmål en ekonomi i balans 2024.

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att tekniska nämnden för en diskussion kring hur ärendet kunde drivas vidare.

I beaktande bör tas kommunens verksamhetsmål om en ekonomi i balans 2024 och nämnde således bör vara restriktiv då det kommer till att påföra förvaltningen ytterligare kostnader.

Tekniska nämnden delger kommunstyrelsen sitt beslut i enlighet med Lemlands kommuns förvaltningsstadga §110.

Beslut Tekniska nämnden beslöt att delegera till tekniska chefen att utreda vilka kostnader som eventuellt påförs förvaltningen för hanteringen av hundlatriner, och diskussionen förs vidare vid budgetarbetet för 2023.

§ 90 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Sedan detta ärende behandlades i tekniska nämnden har genom Lemlands kommuns e-tjänster ett medborgarinitiativ lämnats in gällande uppförande av en hundrastgård samt utsättande av papperskorgar i centrala Söderby. Det medborgarinitiativet behandlas separat i ärende LE/452/2022.

Enligt kommunstyrelsens beslut §142 den 29.8.2022 önskar kommunstyrelsen att den del av ovan nämnda medborgarinitiativ som berör papperskorgar behandlas i LE/245/2022, dvs detta ärende.

I budgetarbetet för 2023 har kommunens mål om en ekonomi i balans 2024 beaktats. Kommunen bör således vara restriktiv gällande påförande av kostnader.

I dagsläget finns det i centrala Söderby 5 stycken sopstationer utplacerade. Sopstationerna är placerad vid Valborgsvägen, Nybyggarvägen, Smedjegränd, Lelöksgränd och Svedjevägen. Alla dessa är placerade längs normala promenadstråk i Söderby.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att inte vidare utreda uppsättande av hundlatriner eller sopkorgar.

I centrala Söderby finns 5 stycken sopstationer till vilka man kan lämna sopor. Sopstationerna är förvisso låsta, men antagande görs att majoriteten av dem som rör sig i Söderby närområde på regelbunden basis är bosatta i Lemland och således har tillgång till alla sopstationer i Lemlands kommun.

Det kan även konstateras att det enligt lag är förbudet att skräpa ner, Avfallslag 646/2011, 72§ Nedskräpningsförbud "I miljön får inte avfall lämnas, maskiner, anordningar, fordon, fartyg eller andra föremål överges eller ämnen släppas ut så att följden kan bli osnygghet, förfölning av landskapet, minskad trivsel, risk för att människor eller djur skadas eller någon liknande risk eller olägenhet (*nedskräpningsförbud*)."

Det är således upp till var och en att tillse att sopor och skräp tas om hand och förs till för ändamålet avsedd plats, dvs. sopstationerna, Bengtsböle återvinningsstation eller annan godkänd mottagningsanläggning.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Förslag till byte av mark i Björkudden

Dnr. LE/484/2022

Beslutshistorik

§ 161 Kommunstyrelsen 19.9.2022

Berit och Bjarne Birn har den 5.9.2022 kommit in med ett förslag till markbyte. Lemlands kommun äger ett markområde vid Alex Nylunds gränd som gränsar till Birns markområde. Birns äger i sin tur ett markområde vid Björkdungestigen som gränsar till kommunens markområde. Man betraktar områdena som i stort sett lika stora och föreslår ett byte utan någon form av ersättning eller mellanskillnad. Därmed skulle området vid Alex Nylunds gränd sammanfalla med Birns område och området vid Björkdungestigen sammanfalla med kommunens område.

Förfrågan avser ett ca 1 200 m² outbrutet område av kommunens fastighet Björkudden RNr 2:151 (417-410-2-151) vid bostadsområdet i Björkudden (Lemböte by). I bytet skulle kommunen i sådant fall erhålla ett ca 1 150 m² outbrutet område av Birns fastighet Björkhaga RNr 2:130 (417-410-2-130).

Utlåtanden bör inhämtas från byggnads- och miljönämnden samt tekniska nämnden innan kommunstyrelsen tar ställning till ett eventuellt byte av markområden.

Om ett markbyte görs på privata markägares initiativ utan att markbytet har något direkt värde för kommunen bör markägarna ansvara för att upprätta ett förslag till avtal för marköverlåtelsen inklusive detaljerade kartor över markområdena i fråga. Initiativtagarna bör också ansvara för samtliga kostnader som uppstår i samband med överlåtelsen, som exempelvis förrättningskostnader.

Bilagor

Förslag till byte av mark i Björkudden
Karta över området, förslag till markbyte
Karta över Björkudden 417-410-2-151, kommunens fastighet
Karta över Björkhaga 417-410-2-130, Birns fastighet

Kommundirektörens förslag

Kommunstyrelsen beslutar begära utlåtande från byggnads- och miljönämnden samt tekniska nämnden avseende det föreslagna markbytet. Nämndernas utlåtanden bör vara allmänna kansliet tillhanda senast 31.10 för vidare behandling i kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen beslutar vidare att inhämta markägarens skriftliga bekräftelse på att de ansvarar för samtliga administrativa kostnader som uppstår i samband med den

eventuella överlåtelsen, som exempelvis kostnader för upprättande av överlåtelseavtal samt förrättningskostnader.

Beslut Kommunstyrelsen beslöt enhälligt att omfatta kommundirektörens förslag.

§ 91 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Kommunstyrelsen har begärt tekniska nämndens utlåtande gällande ett markbyte mellan fastighetsägare på Björkudden och kommunen.

Ett möte hölls den 14.10.2022, där kommundirektören, byggnads-, och miljöinspektören, tekniska chefen samt Bjarne och Berit Birn närvarade. Förutsättningar för ett markbyte diskuterades. Diskussionen mynnade ut i att Bjarne och Berit Birn muntligt återtog sin begäran om markbyte.

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att inte vidare utreda förutsättningarna för ett markbyte baserat på det muntliga återtagandet av begäran.

Tekniska nämnden delger sitt utlåtande till kommunstyrelsen.

Beslut Tekniska chefen meddelade under sammanträdet att de sökande även dragit tillbaka begäran skriftligt.

Bilagor Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Förslag till byte av mark i Björkudden
Karta över området, förslag till markbyte
Karta över Björkudden 417-410-2-151, kommunens fastighet
Karta över Björkhaga 417-410-2-130, Birns fastighet

Vägbelysning, elsparåtgärder i Lemland och Lumparland

Dnr. LE/565/2022

§ 92 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

På grund av de stigande elpriserna önskade tekniska nämnden att tekniska chefen skulle se över gatubelysningen inom kommunerna, för att se vilka besparingar som kunde åstadkommas.

Tekniska chefen har sammanställt en grov bild över hur belysningen längs med de kommunala vägarna, i bostadsområden och längs gång-, och cykelbanorna är tända. Från ÅEA's hemsida kan man från förbrukningen se vilken tid belysningen tänds och släcks. Sammanställningen som gjorts gäller från oktober, 2021 till och med september 2022.

Det kan konstateras att det finns 2 "nivåer" av belysning.

1. För det första så finns det belysning som är tänd dygnet runt. Detta är belysning i t.ex. korsningar och andra ställen där det av trafiksäkerhetsskäl bör vara upplyst dygnet runt.
2. För det andra den belysning som återfinns inom t.ex. bostadsområden och längs med kommunala vägar och gång-, och cykelvägar.

För Lemland:

Enligt förbrukningsstatistiken hämtad från ÅEA's hemsida, drar belysningen i punkt 2 ovan, ca 12 kWh då den är tänd.

Utgående från denna information har 4 stycken beräkningar gjorts.

1. Enligt dagens inställningar, belysningen släcks klockan 24:00
2. Belysningen släcks klockan 23:00
3. Belysningen släcks klockan 22:00
4. Belysningen släcks klockan 21:00

Resultatet av ovanstående beräkning ger att

1. Belysningen är tänd 1395 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 17 000 kWh
2. Belysningen är tänd 1122 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 13 500 kWh
3. Belysningen är tänd 849 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 10 000 kWh
4. Belysningen är tänd 607 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 7 000 kWh

För Lumparland:

Enligt förbrukningsstatistiken hämtad från ÅEA's hemsida, drar belysningen i punkt 2 ovan, ca 5,3 kWh då den är tänd.

Utgående från denna information har 4 stycken beräkningar gjorts.

1. Enligt dagens inställningar, belysningen släcks klockan 24:00
2. Belysningen släcks klockan 23:00
3. Belysningen släcks klockan 22:00
4. Belysningen släcks klockan 21:00

Resultatet av ovanstående beräkning ger att

1. Belysningen är tänd 1395 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 7 550 kWh
2. Belysningen är tänd 1122 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 5 945 kWh
3. Belysningen är tänd 849 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 4 500 kWh
4. Belysningen är tänd 607 timmar per år till en total beräknad förbrukning om ca 3 200 kWh

Det skulle således gå att spara energi genom att släcka belysningen tidigare, utan att för den skull påverka trafiksäkerheten.

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att tekniska nämnden beslutar släcka gatubelysning som återfinns inom t.ex. bostadsområden och längs med kommunala vägar och gång-, och cykelvägar, kl 22.00.

Vidare föreslår tekniska chefen att tekniska nämnden beslutar stänga av ovan nämnda belysning under perioden 1.5 - 30.9. Detta då det enligt sammanställningen visar sig att belysningen tänds kl 22 i maj, och kl 21 i september. Att stänga av belysningen skulle således innebära att belysningen inte i onödan tänds, även om tidpunkten för att släcka belysningen i framtiden justeras.

Att släcka belysningen kl 22.00 skulle minska kommunens energiinköp

För Lemland,

- med ca 6 900 kWh. Med en uppskattad kostnad om 25 cent/kWh, skulle detta ge en direkt inbesparing om 1 725€.

För Lumparland

- med ca 3 000 kWh. Med en uppskattad kostnad om 25 cent/kWh, skulle detta ge en direkt inbesparing om 750€.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Utlåtande över trafikförsörjningsprogram för Åland 2023-2026

Dnr. LE/568/2022

§ 93 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Landskapsregeringen har den 5.10.2022 inkommit med en begära om utlåtande över nytt trafikförsörjningsprogram för Åland. Trafikförsörjningsprogrammet skall ersätta det som togs fram för perioden 2022-2023.

Kommundirektören har per e-mail den 6.10.2022 begärt in tekniska nämndens utlåtande över utkastet. Svaret skall vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 7.11.2022.

"Trafikförsörjningsprogrammets huvudsakliga syfte är att fastställa omfattningen av och nivån på servicen i den kollektivtrafik för vilken ersättning för allmän trafik utbetalas av landskapet.

Programmets syfte är även att stöda uppnåendet av målen i den strategiska Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland."

"Enligt ovan nämnda lag ska trafikförsörjningsprogrammet innehålla en redovisning av:

- 1) behovet av kollektivtrafik på Åland samt mål för kollektivtrafikförsörjningen,
- 2) alla former av kollektivtrafik, både trafik som bedöms kunna utföras på kommersiell grund och trafik som landskapsregeringen avser att ombesörja och i övrigt möjliggöra på grundval av allmän trafikplikt,
- 3) åtgärder för att skydda miljön,
- 4) tidsbestämda mål och åtgärder för anpassning av kollektivtrafiken med hänsyn till behov hos personer med funktionsnedsättning samt
- 5) de bytespunkter och linjer som ska vara fullt tillgängliga för alla resenärer.

Ovannämnda punkter ska upptas i programmet. Berörda myndigheter, kommuner, organisationer, kollektivtrafikföretag samt företrädare för näringsliv och resenärer ska höras innan trafikförsörjningsprogrammet fastställs."

Punkt 5 enligt ovan faller inom tekniska nämndens ansvarsområde.

I kapitel 4.3. Infrastruktur för kollektivtrafik kan utläsas att,

"Ansvaret för byggandet och underhållet av busshållplatser följer fortsättningsvis tidigare principer. Kommunen initierar byggandet av nya hållplatser där kommunen ser ett behov eller där det är en strategisk plats för en hållplats. Hållplatsen behöver

planeras i samråd med kommunen, väghållaren, kollektivtrafikmyndigheten och bussbolaget/entreprenören. Efter att platsen har bestämts, bygger och bekostar väghållaren hållplatsen. Där trafikförsörjningsprogrammet säger att hållplatserna ska vara tillgänglighetsanpassade ska dessa byggas enligt landskapsregeringens modell för anpassade hållplatser. Väghållaren ansvarar för byggandet av busskurer, antingen själv eller genom att tillåta andra att bygga busskurer. Landskapsregeringen ansvarar för att hållplatsstolpe och anslagstavla för tidtabeller finns. "

I planeringen av grundförbättringar och övrigt underhållsarbete på de kommunala vägarna bör beaktas att hållplatserna i samråd med landskapsregeringen ses över och tillgänglighetsanpassas enligt behov.

I utlåtandet för trafikförsörjningsprogrammet för perioden 2021-2022, LE/638/2020, lyftes fram svårigheterna med att svänga med buss på Saltkråkans parkering. Projektet med att ytbelägga parkeringen har skjutits fram och ligger nu föreslagen i ekonomiplanen för år 2024.

Tekniska chefens förslag

Tekniska nämnden konstaterar att trafikförsörjningsprogrammet inte direkt föranleder några åtgärder. Trafikförsörjningsprogrammet beaktas i framtida projektering av vägar där kommunen står som väghållare och på vilka kollektivtrafik trafikerar. Tillgänglighetsanpassade hållplatser är dyrare att uppföra, vilket bör beaktas i kalkyleringen av projekt.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ansökan om att bli befriad från kostnader härrörande vattenläckage

Dnr. LE/601/2022

§ 94 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

En kund har den 21.10.2022 per mail inkommit med synpunkter på vatten-, och avloppsfaktura som utsänts efter årlig avläsning. Den årliga förbrukningen för perioden 1.10.2021 - 30.9.2022 är avläst till 501 m3. Den uppskattade mängden, på vilken kvartalsfakturering baserat sig, är 177 m3.

Förbrukningen för perioden 1.10.2020 - 30.9.2021 var 176 m3.

Per telefon den 24.10.2022 har kunden till tekniska chefen anhållit om befriad från kostnader härrörande vattenläckage.

Ökningen i förbrukningen beror enligt den sökande på slangbrott i bevattningssystemet till deras odlingar.

Hen uppger även att de förutom odlingar har hästar, höns och ankor vilka behöver vatten.

Den sökande har under 2021 varit i kontakt med kommunen för att utreda huruvida det är möjligt att installera en vattenmätare för bevattningsvatten och vattenförbrukning som inte belastar det kommunala avloppet. Inget beslut angående förfrågan har tagits.

De båda frågeställningarna anknyter till varandra och behandlas således gemensamt.

Enligt LL (1974:23) om avloppsvattenavgifter §5 1 mom. "Bruksavgiften skall fastställas senast den 31 december 2010 på grund av den mängd vatten som används i fastigheten så att avgiften täcker kostnaderna för vattentjänsten. Avgifter skall bestämmas för förbrukningskategorierna industri, jordbruk och hushåll. Vid beräkningen beaktas miljö- och resurskostnader. (2005/56)"

I samma lag 2 mom. utläses att, "Om bruksavgift, som fastställts i enlighet med 1 mom. till följd av avloppsvattnets beskaffenhet eller mängden därav eller av annan orsak uppenbart måste anses för stor eller för liten, eller om vattenmängden icke kan mätas på lämpligt sätt, skall detta och den nytta fastigheten har av avledandet av vattnet beaktas vid fastställandet av bruksavgiften."

Det kan således konstateras att det finns 3 olika kategorier att förhålla sig till, varvid de två första är kommersiella nyttjare och den sista, hushåll, är privatpersoner enligt 1 mom.

Den sökande uppger att de inte bedriver kommersiell verksamhet.

Det har tidigare behandlats 2 snarlika ärenden,

LE/481/2018, TN 92§ av den 8.11.2018. Där ansökte fastighetsägaren om nedsättning av avloppskostnaderna "på grund av nyplantering av gräsmatta på en större yta på våren var tvungna att bevattna marken, vilket föranledde en dubbelt så stor vattenförbrukning i jämförelse med tidigare år".

Ansökan avslogs med motiveringen att hänvisning till tidigare års förbrukning inte bevisar hur mycket vatten som gått åt till att vattna gräsmattan.

LE/680/2021, TN 90§ av den 11.11.2021. Där ansökte BAB Blåbärsgläntan om att bli befriade från kostnader härrörande vattenläckage. I ansökan angavs att partiklar från ledningsnätet lossat vid inkopplingsarbete av det nya daghemmet Smultronbacken. Partiklarna förorsakade att en toalett som sällan används började läcka.

Ansökan beviljades med motiveringen att skadan orsakats av arbete på den kommunala ledningen. Man kunde även på avläsningen tydligt se en ökning av vattenförbrukning (13 m³ vid normalt förhållande, 554 m³ vid avläsningstillfället när skadan uppdagades).

Tekniska chefens förslag

Beslutsförslaget delas i 2 delar,

Första, installation av vattenmätare för bevattningsvatten eller vatten som inte belastar det kommunala avloppet.

Det kan konstateras att den gällande lagstiftningen LL (1974:23) 5§, 1 mom. fastslår att avloppsmängden skall basera sig på förbrukat renvatten.

Att för privat bruk idka djurhållning eller odling för det privata hushållet kan inte anses som ett tillräckligt skäl till avsteg från 5§ 1 mom av LL (1974:23) om avloppsvattenavgift.

Tekniska chefen föreslår således att tekniska nämnden inte beviljar anhållan om installation av ytterligare vattenmätare till fastigheten.

Tekniska chefen föreslår vidare, att tekniska nämnden kunde ta ett principbeslut gällande beviljande av installation av ytterligare vattenmätare till fastigheter.

För kunder som som bedriver t.ex., storskalig, kommersiell, djurhållning eller annan industri enligt LL (1974:23) §5 1 och 2 momentet kunde det konstateras att ett avsteg från faktureringsgrunden för avloppsvatten är möjlig. Ett beslut om installation av ytterligare vattenmätare bör dock föregås av en grundligare utredning, där det åtminstone säkerställs att lokalen i vilket vattnet används inte är anslutet till det kommunala avloppsnätet, samt att de fysiska förutsättningar på plats medger installation av ytterligare vattenmätare.

Principbeslutet föreslås användas som vägledning vid behovsprövning av liknande framtida förfrågningar, där kunden är en kommersiell aktör verksam inom kategorierna industri och jordbruk enligt LL (1974:23) §5.

Andra, ansökan om befrielse från kostnader härrörande vattenläckage.

Det kan konstateras att kommunen äger stamledningen, i vilken renvatten distribueras till anslutna kunder. Den anslutna fastighetsägaren äger vattenledningen från anslutningspunkten till den anslutna fastigheten.

Ägaren till vattenledningen ansvarar för underhållet på ledningen till vilken hen står som ägare.

I ärende LE/481/2018, avslog tekniska nämnden anhållan om befrielse från kostnader på grund av bevattning med motiveringen att det inte gick att fastställa mängden vatten som gick till bevattningen. Således kunde man inte fastslå till vilken grad man inte belastat det kommunala avloppsnätet.

I ärende LE/680/2021 var den förbrukade mängden 42 gånger större än den normala. Dessutom kunde en klar koppling mellan läckaget och arbete på den kommunala stamledningen göras. I detta fall kunde man anse att kommunens arbete på stamledning direkt bidragit till att läckaget uppstått. Således var det motiverat att bevilja befrielse

från kostnaderna.

Tekniska chefens bedömning är att tekniska nämnden skall neka anhållan om befrielse från kostnader härrörande vattenläckage. Kommunen kan inte bära ansvaret och risken för läckage på privatpersoners vattenledningar. Det går heller inte att fastslå mängden vatten som härrör till läckaget, djurhållningen eller hushållningen.

Tekniska chefen föreslår att tekniska nämnden fastställer dessa beslut som principbeslut. Detta för att på ett enkelt och tydligt sätt hantera och besluta i framtida ärenden med liknande frågeställning genom hänvisning till principbeslutet. Detta förfarande inskränker inte på individens rätt att få sin frågeställning prövad. Genom att fastställa ett tjänsteinnehavarbeslut angående nekad ersättning eller installation av ytterligare vattenmätare, i de fall en muntlig eller skriftlig hänvisning till principbeslutet inte räcker, ges automatiskt den delgivne möjlighet att söka rättelseyrkande av tekniska nämnden över tjänsteinnehavarens beslut (Förvaltningslag (2008:9) §40.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Ansökan om att bli befriad från kostnader härrörande vattenläckage

Dnr. LE/603/2022

§ 95 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

En kund har den 25.10.2022 inkommit med en begäran om befrielse från avloppsvattenkostnader för en del av det förbrukade vattnet till fastigheten. Kunden uppger att en vattenläcka uppstått på den privata vattenledningen inom fastigheten. Vattenledningen, på vilken en läcka uppstått, försörjer fastighetens ladugård där djurhållning sker i kommersiellt syfte. Den vid läckaget uppkomna vattenmängden uppskattas till 500 m³ av kunden.

Enligt LL (1974:23) om avloppsvattenavgifter §5 1 mom. "Bruksavgiften skall fastställas senast den 31 december 2010 på grund av den mängd vatten som används i fastigheten så att avgiften täcker kostnaderna för vattentjänsten. Avgifter skall bestämmas för förbrukningskategorierna industri, jordbruk och hushåll. Vid beräkningen beaktas miljö- och resurskostnader. (2005/56)"

I samma lag 2 mom. utläses att, "Om bruksavgift, som fastställts i enlighet med 1 mom. till följd av avloppsvattnets beskaffenhet eller mängden därav eller av annan orsak uppenbart måste anses för stor eller för liten, eller om vattenmängden icke kan mätas på lämpligt sätt, skall detta och den nytta fastigheten har av avledandet av vattnet beaktas vid fastställandet av bruksavgiften."

Det kan således konstateras att det finns 3 olika kategorier att förhålla sig till, varvid de två första är kommersiella nyttjare och den sista, hushåll, är privatpersoner enligt 1 mom.

Den sökande uppger att de bedriver djurhållning i kommersiellt syfte.

Det har tidigare behandlats 2 snarlika ärenden,

LE/481/2018, TN 92§ av den 8.11.2018. Där ansökte fastighetsägaren om nedsättning av avloppskostnaderna "på grund av nyplantering av gräsmatta på en större yta på våren var tvungna att bevattna marken, vilket föranledde en dubbelt så stor vattenförbrukning i jämförelse med tidigare år".

Ansökan avslogs med motiveringen att hänvisning till tidigare års förbrukning inte bevisar hur mycket vatten som gått åt till att vattna gräsmattan.

LE/680/2021, TN 90§ av den 11.11.2021. Där ansökte BAB Blåbärsglantan om att bli befriade från kostnader härrörande vattenläckage. I ansökan angavs att partiklar från

ledningsnätet lossat vid inkopplingsarbete av det nya daghemmet Smultronbacken. Partiklarna förorsakade att en toalett som sällan används började läcka. Ansökan beviljades med motiveringen att skadan orsakats av arbete på den kommunala ledningen. Man kunde även på avläsningen tydligt se en ökning av vattenförbrukning (13 m³ vid normalt förhållande, 554 m³ vid avläsningstillfället när skadan uppdagades).

Tekniska chefens förslag

Det kan konstateras att kommunen äger stamledningen, i vilken renvatten distribueras till anslutna kunder. Den anslutna fastighetsägaren äger vattenledningen från anslutningspunkten till den anslutna fastigheten. Ägaren till vattenledningen ansvarar för underhållet på ledningen till vilken hen står som ägare.

I ärende LE/481/2018, avslog tekniska nämnden anhållan om befrielse från kostnader på grund av bevattning med motiveringen att det inte gick att fastställa mängden vatten som gick till bevattningen. Således kunde man inte fastslå till vilken grad man inte belastat det kommunala avloppsnätet.

I ärende LE/680/2021 var den förbrukade mängden 42 gånger större än den normala. Dessutom kunde en klar koppling mellan läckaget och arbete på den kommunala stamledningen göras. I detta fall kunde man anse att kommunen arbete på stamledning direkt bidragit till att läckaget uppstått. Således var det motiverat att bevilja befrielse från kostnaderna.

Tekniska chefens bedömning är att tekniska nämnden skall avslå anhållan om befrielse från kostnader härrörande vattenläckage. Kommunen kan inte bära ansvaret och risken för läckage på privatpersoners vattenledningar. Det går heller inte att fastslå mängden vatten som härrör till läckaget. En befrielse från kostnader härrörande läckaget skulle således basera sig på en grov uppskattning.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Vattenanslutning till fastigheten Långnäs skärgårdshamnen,

Dnr. LE/612/2022

§ 96 Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland 3.11.2022

Ålands landskapsregering har ansökt om vattenanslutning till hamnområdet i Långnäs hamn för att tillgodose skärgårdstrafikens färjor med renvatten. Den uppskattade vattenförbrukningen är cirka 800m³/år.

Två stycken rederier kommer att nyttja anslutningen. För att möjliggöra en separat fakturering per rederi bör två stycken vattenmätare monteras. Vattenmätarnas storlek blir, DN40, Q3 16m³/h

Ålands landskapsregering står som ägare och debiteras anslutningsavgifterna. Enskilda avtal som innehavare av anslutningarna tecknas med respektive rederi.

Enligt Vattenanslutningstaxan för år 2022 har Tekniska nämnden rätt efter prövning att fastställa en särskild anslutningsavgift i särskilda fall.

Kommunteknikerns förslag

Med en uppskattad total årsförbrukning på 800m³ och två vattenmätare med storlek DN40, Q3 16m³/h föreslås en anslutningsavgift på 4 500€ för den första mätaren och ett tillägg på 500€ för den andra mätaren.

Innehavarna av anslutningarna debiteras för förbrukningen enligt kommunens vattentaxa.

Beredare Niklas Eriksson

Tekniska chefens förslag

Tekniska chefen föreslår att tekniska nämnden omfattar kommunteknikerns förslag till anslutningsavgift.

Med en uppskattad total årsförbrukning på 800m³ och två vattenmätare med storlek DN40, Q3 16m³/h föreslås en anslutningsavgift på 4 500€ för den första mätaren och ett tillägg på 500€ för den andra mätaren.

Innehavarna av anslutningarna debiteras för förbrukningen enligt kommunens vattentaxa.

Beslut Tekniska nämnden beslöt enhälligt att omfatta tekniska chefens förslag.

Sökande av ändring

Anvisning för rättelseyrkande och besvärshanvisning

FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING

Vad förbudet grundar sig på

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §88-§91, §93

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: §92, §94-§96

Enligt annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunderna för besvärsförbudet: -

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas är:

Tekniska nämnden i Lemland och Lumparland
Kommunrundan 7
22610 Lemland

Paragrafer:

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning,
- 2) den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 MARIEHAMN

Paragrafer:

Besvärstid är inom 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtogs. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

Besvärstiden för beslut med stöd av LL om avloppsvattenavgift för landskapet Åland är 30 dagar

från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes eller tre dagar efter att ett e-postmeddelande med beslutet skickades, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet den sjunde dagen efter det att ett meddelande om att beslutet finns tillgängligt på kommunens webbplats publicerades på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 MARIEHAMN

Paragrafer:

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia.

Inlämnande av handlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång.

Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtogs. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.